

รูปแบบ วิธีการ และแนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหาการเล่นพนันออนไลน์ ศึกษากรณีผู้ที่ติดการพนันออนไลน์

ทาพชื้อโอ ณรงค์ฤทธิ์ อโยตะ¹ โสรัตน์ กลับวิลลา² และ เสกสัน เครือคำ³

วันที่รับบทความ: 22 มิถุนายน 2567; วันที่แก้ไขบทความ: 8 กรกฎาคม 2567; วันที่ตอบรับเผยแพร่: 9 กรกฎาคม 2567

บทคัดย่อ

การพนันออนไลน์ในประเทศไทยเติบโตอย่างรวดเร็วเนื่องจากการพัฒนาของเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็ว สมาร์ทโฟนและอินเทอร์เน็ตเข้าถึงง่ายทำให้เล่นได้ทุกที่ทุกเวลา การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษารูปแบบและวิธีการในการเล่นพนันออนไลน์ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยเงื่อนไขในการเล่นการพนันออนไลน์ และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเล่นการพนันออนไลน์ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มผู้ที่เล่นการพนันออนไลน์อย่างต่อเนื่อง จำนวน 10 คน และเจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน 10 คน รวมจำนวน 20 คน ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาในการประมวลผลการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า การพนันออนไลน์มีหลายรูปแบบคือ ทายผลกีฬา พนันตัวเลข พนันแบบคาสีโนผ่านผู้ให้บริการออนไลน์อย่างผิดกฎหมาย มีลักษณะที่เข้าถึงง่าย เล่นได้ทุกที่ทุกเวลา ขาดการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เล่น ไม่มีความโปร่งใสในการให้บริการ ไม่มีมาตรฐานในการบริการ ทำให้เกิดความเสี่ยงในการถูกฉ้อโกง สูญเสียเงินและสุขภาพจิต แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ได้แก่ อนุญาตให้การพนันออนไลน์ถูกกฎหมายเพื่อที่รัฐจะได้ควบคุมและจำกัดการเข้าถึงของผู้เล่น จัดตั้งระบบการชำระเงิน เสริมสร้างความรักความเข้าใจในครอบครัว รู้จักควบคุมตนเองและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ข้อเสนอแนะที่สำคัญคือควรมีกฎหมายที่ชัดเจน ครอบคลุม และทันสมัย เกี่ยวกับการพนันออนไลน์ มีมาตรการควบคุมการเข้าถึงเว็บไซต์พนันออนไลน์ มีระบบตรวจสอบและติดตามธุรกรรมการเงินที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมความรับผิดชอบของผู้ให้บริการพนันออนไลน์ และมาตรการสนับสนุนและช่วยเหลือผู้ติดการพนันออนไลน์

คำสำคัญ: ผู้เล่นพนันต่อเนื่อง, รูปแบบการพนันออนไลน์, ปัญหาการพนันออนไลน์, แนวทางการป้องกันการพนันออนไลน์

¹ นักศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอาชีววิทยาและการบังคับใช้กฎหมาย คณะสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ (ผู้ประพันธ์บทความ)

² ศาสตราจารย์ พลตำรวจตรี ดร. คณะสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

³ รองศาสตราจารย์ พันตำรวจเอก ดร. คณะสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

Patterns, Methods, and Guidelines for the Prevention and Resolution of Online Gambling: A Case Study of Individuals with Online Gambling Addiction

Tatsuo Narongrit Iyoda¹, Soratn Glubwila² & Seksan Khruakham³

Received: June 22, 2024; Revised: July 8, 2024; Accepted: July 9, 2024

Abstract

Online gambling in Thailand is experiencing rapid growth due to the swift advancement of technology. The widespread availability of smartphones and the ease of internet access facilitate participation at any time and from any location. This study aimed to investigate: 1) the patterns and methods of online gambling, 2) the conditional factors associated with online gambling, and 3) the guidelines for preventing and addressing online gambling issues. A qualitative research methodology was employed through in-depth interviews. Data were collected from 10 individuals engaged in continuous online gambling and 10 police officers, totaling 20 key informants. Content analysis was utilized to process and analyze the data. The results revealed that online gambling took various forms, including sports betting, number games, and casino-style gambling facilitated by illegal online service providers. It was easily accessible and available from anywhere at any time. Issues with online gambling included the lack of player verification, transparency in service provision, and standardized service. These factors contributed to the risks of fraud, financial loss, and adverse impacts on mental health. Guidelines to prevent and solve the problem included legalizing online gambling to enable state control and regulate player access, establishing a payment system, promoting love and understanding within families, and encouraging self-control and productive use of free time. It is recommended that clear, comprehensive, and up-to-date laws regarding online gambling be established. Measures should be implemented to control access to online gambling websites and establish systems for monitoring related financial transactions. It is also vital to promote the responsibility of online gambling operators and implement measures to support and assist online gambling addicts.

Keywords: Continuous gamblers, Online gambling patterns, Online gambling problems, Guidelines for preventing online gambling

¹ Master of Arts in Criminology and Law Enforcement, Faculty of Social, Royal Police Cadet Academy (Corresponding Author)

² Professor, Ph.D., Faculty of Social Sciences, Royal Police Cadet Academy

³ Associate Professor, Ph.D., Faculty of Social Sciences, Royal Police Cadet Academy

บทนำ (Introduction)

การพนันเป็นกิจกรรมที่สังคมมนุษย์ทุกวัยและทุกเชื้อชาติได้ปฏิบัติกันมาเป็นระยะเวลานาน เมื่อสังคมก้าวหน้า การพนันรูปแบบต่าง ๆ ได้พัฒนาควบคู่กันไป ปัจจุบันความก้าวหน้าและวิวัฒนาการของเทคโนโลยีสารสนเทศ มีอิทธิพลต่อวิวัฒนาการของการพนันไปสู่รูปแบบใหม่ที่เรียกว่าการพนันออนไลน์ นักวิจัยศูนย์ศึกษาปัญหาการพนันเปิดเผยว่า ในปี 2563 - 2564 สถานการณ์ความนิยมเว็บพนันออนไลน์เรียกได้ว่าพุ่งถึงจุดสูงสุด (ณัฐกร วิทิตานนท์, 2566 อ้างถึงใน ThaiPBS, 2566) เนื่องจาก มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นปัจจัยสำคัญ เนื่องจาก บ่อนแบบดั้งเดิมถูกปิด กลุ่มผู้เล่นแบบดั้งเดิมจึงหันหน้าเข้าหาการพนันออนไลน์มากขึ้น และแน่นอนว่า ผลกระทบของการพนันออนไลน์ก็หนักสาหัสมากกว่าการพนันแบบดั้งเดิม เนื่องจากมีปัจจัยด้านระบบซอฟต์แวร์ ระบบอินเทอร์เน็ต มีหลายสิ่งให้เลือกเล่นตามความต้องการและมีการได้-เสียอย่างรวดเร็ว อีกทั้งการที่ดารา นักร้อง และเน็ตไอดอล แสดงตัวว่าเล่นการพนัน ก็มีส่วนร่วมสร้างสภาพแวดล้อมของการกระตุ้น ผลักดันให้ผู้ชมส่วนหนึ่งเดินเข้าสู่วงจรการพนัน (ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน, 2565) คนไทยถึงร้อยละ 78.9 มีประสบการณ์เคยสัมผัสการเล่นพนันมาแล้ว และเด็กอายุ 15 - 18 ปี ร้อยละ 36.7 และเยาวชน อายุ 19 - 25 ปี ร้อยละ 67.5 ต่างก็มีประสบการณ์เคยเล่นพนันกันมาแล้ว สอดคล้องกับผลการสำรวจที่ว่าคนไทย ส่วนใหญ่เริ่มเล่นการพนันครั้งแรกตั้งแต่ยังเป็นเด็กและเยาวชน โดยเกินครึ่งหนึ่งเริ่มเล่นพนันก่อนอายุ 20 ปี หากจำแนกกลุ่มนี้ให้ชัดจะพบว่า มีจำนวนหนึ่งเริ่มเล่นพนันตั้งแต่ประถมต้น โดยอายุต่ำสุดที่เริ่มเล่นคือ 7 ปี อีกส่วนหนึ่งเริ่มเล่นพนันครั้งแรกในช่วงประถมปลายและมัธยมต้น (อายุ 11 - 15 ปี) และกลุ่มใหญ่สุดเริ่มเล่นพนันในช่วงมัธยมปลายและช่วงต้นของอุดมศึกษา (อายุ 16 - 20 ปี) นอกจากนี้ ยังมีกลุ่มตัวอย่างประมาณ 1 ใน 5 ระบุว่าเริ่มเล่นพนันในช่วงอายุ 21 - 25 ปี และยิ่งไปกว่านั้น ผลการสำรวจยังยืนยันแนวโน้มที่คนรุ่นใหม่จะเริ่มเล่นการพนันครั้งแรกเร็วขึ้นกว่าคนรุ่นก่อน (ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน, 2565) เนื่องมาจากเกิดจากความอยากรลองอยากเสี่ยงโชค และความตื่นเต้นเพลิดเพลินที่ได้รับจากการเล่นพนัน เกิดจากสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลชักจูงหรือกระตุ้นให้เข้าไปเล่นพนัน ได้แก่ การเล่นตามคนใกล้ชิด การมีคนชักชวน รวมถึงการเห็นโฆษณาผ่านสื่อ และมีแหล่งที่เล่นอยู่ใกล้ อีกเหตุผลเกิดจากความเข้าใจผิดว่าตนจะมีโอกาสชนะพนันมาก และความอยากได้เงิน จากการวิจัยทั้งในและต่างประเทศระบุว่าพฤติกรรมการเล่นพนันออนไลน์ได้รับอิทธิพลจากหลายปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นด้านครอบครัว สังคม และศาสนา แรงจูงใจในการเล่นการพนันออนไลน์อาจถูกมองว่าเป็นวิธีหาเงิน คลายเครียด และสนุกสนาน เสน่ห์นี้ดึงดูดนักพนันหน้าใหม่จำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ การพนันมีการพัฒนา นำรูปแบบใหม่และวิธีการเล่นเพื่อดึงดูดผู้เล่นมากขึ้น สิ่งนี้นำไปสู่การเกิดขึ้นของการพนันออนไลน์ซึ่งผู้เล่นสามารถเข้าถึงแพลตฟอร์มการพนันได้อย่างง่ายดายผ่านอินเทอร์เน็ตโดยใช้อุปกรณ์ต่างๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ สมาร์ทโฟน โน้ตบุ๊ก แท็บเล็ต และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ หรือผ่านทางเว็บไซต์ออนไลน์หรือผ่านทางแอปพลิเคชันต่างๆ เช่น Facebook หรือ Line การพนันออนไลน์ทำให้ไม่จำเป็นต้องไปเยี่ยมชมสถานที่เล่นการพนัน ทำให้บุคคลสามารถเล่นการพนันได้ทุกที่ทุกเวลา การเข้าถึงนี้ทำให้การพนันออนไลน์ได้รับความนิยมอย่างสูงในหมู่เด็กและเยาวชนในประเทศต่าง ๆ รวมถึงสังคมไทย แม้จะผิดกฎหมายก็ตาม (รัตนภรณ์ ยงยุทธวิชัย สุพัตรา แผนวิชิต และวรรณวิภา เมืองถ้ำ, 2562) ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องแก้ไขปัญหานี้และพัฒนามาตรการและแนวทางที่ครอบคลุมเพื่อจัดการกับปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการพนันในเด็กและเยาวชน ควรทำการสำรวจอย่างละเอียดเพื่อทำความเข้าใจขอบเขต

ของปัญหาและใช้ข้อมูลนี้เป็นรากฐานสำหรับมาตรการป้องกันที่มีประสิทธิภาพในระดับชาติและระดับท้องถิ่น นอกจากนี้ การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชนและกิจกรรมต่าง ๆ ก็เป็นสิ่งจำเป็น ในขณะเดียวกัน การสร้างพื้นที่ปลอดภัยและการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกิจกรรมทางเลือกที่ทำให้ห่างไกลจากการพนันควรมีความสำคัญเป็นลำดับแรก(วิไลลักษณ์ ลังกา นริสรา พิงโพธิ์สภ และ พัทธภรณ์ ศรีสวัสดิ์, 2563)

จากสิ่งที่กล่าวมาข้างต้นจึงเป็นเหตุให้ผู้วิจัยสนใจศึกษารูปแบบ วิธีการ และปัจจัยเงื่อนไขที่เป็นแรงจูงใจในการเล่นพนันออนไลน์ รวมทั้งเสนอแนะแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเสพติดพนันออนไลน์ เพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงและอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการพนันออนไลน์มากเกินไป และลดผลกระทบด้านลบที่เกี่ยวข้องกับการเล่นพนันออนไลน์

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย (Research Objectives)

- 1) เพื่อศึกษารูปแบบและวิธีการในการเล่นพนันออนไลน์
- 2) เพื่อศึกษาปัจจัยเงื่อนไขในการเล่นการพนันออนไลน์
- 3) เพื่อศึกษาหาแนวทางการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการเล่นการพนันออนไลน์

นิยามศัพท์

ผู้เล่นการพนันต่อเนื่อง หมายถึง ผู้ที่เล่นการพนันติดต่อกันอย่างต่อเนื่อง โดยมีการเดิมพันเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ ซึ่งอาจเดิมพันเป็นเงินหรือทรัพย์สิน หรือมีของรางวัลมาเป็นสิ่งเดิมพัน ผ่านการเลือกประเภทของการพนันด้วยความคิดและความชอบของตัวเอง เช่น ทำนายผลฟุตบอลออนไลน์ บาคาร่าออนไลน์ ไฮโลออนไลน์ หว่ยออนไลน์ สล็อตแมชชีนออนไลน์ เป็นต้น

การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)

1) แนวคิดและทฤษฎีอาชญาวิทยาที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการพนันออนไลน์

(1) ทฤษฎีความกดดันทางสังคม (Strain Theory) กำเนิดขึ้นจากแนวคิดสังคมไร้มารยาของเดอว์เคียม โดยโรเบิร์ต เมอร์ตัน (Merton, 1938; 1957 อ้างถึงใน เสกสรรค์ เครือคำ, 2558) ได้อธิบายว่าอาชญากรรมนั้นเกิดจากความไม่เท่าเทียมกันของโครงสร้างทางสังคม ดังนั้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างเดียวกับคนอื่นในสังคม จึงต้องแสวงหาวิธีการอื่นนอกจากการประกอบอาชีพที่ถูกต้องตามกฎหมาย นอกจากนี้ เมอร์ตันได้อธิบายถึงรูปแบบของการปรับตัวเมื่อเกิดสภาวะเปลี่ยนแปลงทางสังคมจากวิถีชีวิตชาวชนบทมาสู่วิถีชีวิตสังคมเมือง โดยเมอร์ตันเสนอรูปแบบของการปรับตัว (Modes of adaptation) ของคนในสังคมในสภาวะดังกล่าวทั้งหมด 5 รูปแบบด้วยกัน คือ 1) แบบการคล้อยตาม (Conformity) เป็นรูปแบบการปรับตัวของคนส่วนใหญ่ทั่วไปในสังคม โดยคนกลุ่มนี้จะยอมรับ และมีเป้าหมายสอดคล้องกับวัฒนธรรมทางสังคม ซึ่งเป็นสิ่งที่สังคมทั่วไปให้การยอมรับและยึดถือปฏิบัติ และในขณะเดียวกันก็จะใช้วิธีการที่ถูกต้องตามกฎหมาย และสังคมยอมรับในการที่จะบรรลุเป้าหมาย 2) แบบนวัตกรรม (Innovation) เป็นรูปแบบการปรับตัวที่นำไปสู่

การประกอบอาชญากรรม นั่นคือ คนกลุ่มนี้จะยึดถือเป้าหมายอย่างเดียวกับคนทั่วไปในสังคม แต่มักจะใช้วิธีการที่ผิดกฎหมายเพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายนั้น โดยอาชญากรรมที่เกิดขึ้นด้วยการปรับตัว รูปแบบนี้จะเป็นความผิดที่เกี่ยวกับการหารายได้หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน 3) แบบการปฏิวัติ (Rebellion) กลุ่มคนที่ปรับตัวในรูปแบบนี้จะไม่ยอมรับหรือมีเป้าหมายอย่างเดียวกับคนทั่วไปในสังคม แต่พยายามที่จะล้มล้างหรือต่อต้านวัฒนธรรมหลักของสังคม พร้อมกับการใช้วิธีการที่สังคมทั่วไปไม่ยอมรับและปฏิบัติกัน โดยอาชญากรรมที่มักเกิดขึ้น เช่น อาชญากรรมที่ใช้กำลังรุนแรง (Violent crimes) การตั้งกลุ่มแก๊งของเด็กวัยรุ่น เป็นต้น 4) แบบการถดถอย (Retreatism) เป็นการปรับตัวแบบหนีจากสังคมที่คนในกลุ่มนี้จะไม่สนใจทั้งเป้าหมายและวิธีการที่มีอยู่ในสังคมจะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับบุคคลอื่นในสังคม มักจะเก็บตัวหรือมีโลกส่วนตัว และ 5) แบบการยึดติดพิธีการ (Ritualism) คนกลุ่มนี้จะไม่มีความหมายเหมือนกับคนทั่วไปในสังคม ไม่อยากก้าวหน้าในชีวิตหรือการทำงาน มักจะยึดติดอยู่กับกรอบการปฏิบัติของสังคม โดยคนกลุ่มนี้มักจะแค่ทำงานในหน้าที่ของตนเองเพื่อความอยู่รอดในสังคม

(2) ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Differential Association Theory) เกิดขึ้นจากการศึกษาของนักอาชญาวิทยาที่มีชื่อเสียงมากที่สุดคนหนึ่งในช่วงศตวรรษที่ 20 ชื่อว่า เอ็ดวิน ซัทเธอร์แลนด์ (Edwin H. Sutherland, 1939, 1947 อ้างถึงใน เสกสรรค์ เครือคำ, 2558) ได้อธิบายว่า หลักการของทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง มี 9 ข้อ ได้แก่ 1) พฤติกรรมการเป็นอาชญากรเกิดจากการเรียนรู้ 2) การเรียนรู้เกิดจากการคบหาสมาคมกับผู้อื่น 3) การเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรเกิดขึ้นภายในกลุ่ม 4) การเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากร ประกอบไปด้วย เทคนิค แรงจูงใจ ทักษะ และ การหาเหตุผลเข้าข้างตัวเองเพื่อจะประกอบอาชญากรรม 5) แรงจูงใจและแรงผลักดันภายในของบุคคลที่จะทำให้ประกอบอาชญากรรมนั้น เรียนรู้ได้จากกลุ่มสมาคมที่บุคคลนั้นอยู่ในแวดวงด้วย 6) การที่บุคคลจะกระทำความผิดต่อกฎหมายจนเป็นอาชญากร เป็นเพราะบุคคลมีความพึงพอใจ ที่จะละเมิดกฎหมายมากกว่าเคารพกฎหมายหรือปฏิบัติตามกฎหมาย 7) การคบหาสมาคมที่แตกต่างมีความแตกต่างกันในด้านความถี่ ระยะเวลา ลำดับความสำคัญ และความเข้มข้น 8) กระบวนการเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรมนั้นเป็นกลไกที่เหมือนกับการเรียนรู้ประเภทอื่น และ 9) แม้ว่าพฤติกรรมอาชญากรรมจะเป็นการแสดงออกซึ่งความจำเป็นและค่านิยมทั่วไป แต่นั่นก็ไม่สามารถนำสิ่งจำเป็นและค่านิยมเหล่านั้นมาอธิบายพฤติกรรมอาชญากรรมได้ เพราะพฤติกรรมทั่วไปเป็นการแสดงออกจากสิ่งเดียวกัน

(3) ทฤษฎีการเลือกอย่างมีเหตุผล (Rational choice theory) การเลือกอย่างมีเหตุผลเป็นธรรมชาติของมนุษย์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เพราะโดยธรรมชาติแล้ว มนุษย์เอาตัวเองเป็นที่ตั้ง ดังนั้นการกระทำทุกอย่างจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลเพื่อเข้าข้างตนเอง โดยเหตุผลที่มักจะคำนึงถึงเป็นอันดับแรก คือ ประโยชน์ทางด้านเศรษฐศาสตร์ โดยการคิดอย่างมีเหตุผลนั้นเป็นการคิดคำนวณเปรียบเทียบกันระหว่างผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (Benefits) กับโทษหรือสิ่งที่ต้องเสีย (Costs) จากการกระทำ ซึ่งเป็นมุมมองทางเศรษฐศาสตร์ (Economic approach) (Becker, 1976 อ้างถึงใน เสกสรรค์ เครือคำ, 2558) ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ผู้เล่นการพนันออนไลน์จะชั่งน้ำหนักต้นทุนและผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำต่าง ๆ ก่อนตัดสินใจ สำหรับกรณีอาชญากรรม ผู้กระทำผิดอาจพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ เช่น ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

โอกาสในการถูกจับกุม และความรุนแรงของบทลงโทษ โดยเปรียบเทียบกับทางเลือกอื่นๆ และเลือกทางที่พวกเขาคิดว่าจะให้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุดสำหรับตนเอง

(4) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social learning theory) เป็นทฤษฎีที่ถูกพัฒนาขึ้นจากทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างของซีทเธอร์แลนด์ โดย โรนัลด์ เอเคอร์ (Ronald Aker, 1973 อ้างถึงใน เสกสัน เครือคำ, 2558) ซึ่งได้นำหลักแนวคิดทั้งหมดของทฤษฎีการคบค้าสมาคมที่แตกต่างมาขยายให้มีความครอบคลุมและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมมากขึ้น โดยการนำหลักการดังกล่าวมารวมกับหลักการส่งเสริมสนับสนุน (Reinforcement) ซึ่งนำมาจากทฤษฎีทางจิตวิทยาเกี่ยวกับการเรียนรู้พฤติกรรม การคงอยู่ของพฤติกรรม และการหยุดพฤติกรรม ทฤษฎีการเรียนรู้ของเอเคอร์มีหลักการที่สำคัญอยู่ด้วยกัน 4 อย่าง คือ 1) การคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Differential association) เป็นกระบวนการที่บุคคลเข้าไปมีการคลุกคลีกับคนอื่น โดยจะมีการเรียนรู้เกี่ยวกับการกำหนดมุมมอง (Definition) ซึ่งเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนความเชื่อและทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมที่จะแสดงออกว่าจะจะเป็นแบบที่ชอบด้วยกฎหมายหรือแบบที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย การเรียนรู้จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับลักษณะของการคบหาสมาคม ได้แก่ ลำดับความสำคัญ (Priority) ระยะเวลา (Duration) ความถี่ (Frequency) และความใกล้ชิด (Intensity) 2) การกำหนดมุมมอง (Definition) เป็นแนวความคิดส่วนตัวของบุคคลเกี่ยวกับการให้เหตุผลว่าสิ่งใดดีหรือสิ่งใดไม่ดี การกำหนดมุมมองนั้นเป็นเรื่องของความเชื่อและการหาเหตุผลในการที่จะสนับสนุนพฤติกรรมหรือการกระทำของบุคคลแต่ละคน ซึ่งการกำหนดมุมมองเกี่ยวกับพฤติกรรมอาชญากรรมนั้นพัฒนาขึ้นจากการเลียนแบบและการส่งเสริมสนับสนุนที่แตกต่าง 3) การส่งเสริมสนับสนุนที่แตกต่าง (Differential reinforcement) เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับผลที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำว่าจะเป็นรางวัลหรือการลงโทษ เป็นผลดีหรือผลเสีย เป็นคุณหรือเป็นโทษ ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีความคาดหวังจากการกระทำที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของการส่งเสริมสนับสนุนที่บุคคลนั้นได้เรียนรู้และคาดหวัง ได้แก่ จำนวน (Amount) ความถี่ (Frequency) และความน่าจะเป็น (Probability) โดยหากการส่งเสริมสนับสนุนนั้นเป็นรางวัลที่มีจำนวนมาก เกิดขึ้นบ่อยครั้งและมีโอกาสที่จะเกิดขึ้นสูงแล้ว การเกิดและการดำเนินอยู่ของพฤติกรรมอาชญากรรมก็จะมีมาก และ 4) การลอกเลียนแบบ (Imitation) เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการสังเกตพฤติกรรมคนอื่นแล้วทำตาม การเลียนแบบนั้นสามารถเกิดขึ้นได้จากการสังเกตจากบุคคลที่อยู่ใกล้ตัวและการสังเกตจากสื่อต่าง ๆ ซึ่งไม่ได้เข้าไปสัมผัสคลุกคลีโดยตรง การเลียนแบบจะเกิดขึ้นหรือไม่มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับลักษณะของแบบตัวอย่าง (Model) ลักษณะของพฤติกรรมที่สังเกตของแบบตัวอย่าง และผลที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมของแบบตัวอย่าง ผู้วิจัยสรุปได้ว่า พฤติกรรมของผู้เล่นเกมพนันออนไลน์เกิดจากการที่บุคคลได้เรียนรู้พฤติกรรมเบี่ยงเบนจากเพื่อน คนใกล้ชิด และมีพฤติกรรมเลียนแบบตามที่โฆษณาบนเว็บไซต์ หรือสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ

(5) ทฤษฎีของลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's General Theory of Human Motivation) โดย มาสโลว์ (Abraham H.Maslow. 1954 อ้างถึงใน มนัสนันท์ มีทรัพย์ทอง, 2563) ได้อธิบายว่าการจูงใจคนคือการปฏิบัติการตอบสนองความต้องการของคน ซึ่งมาสโลว์ได้แบ่งความต้องการของคนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ 1) ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อการอยู่รอด เช่น ความต้องการอาหาร ที่อยู่อาศัย และความต้องการทางเพศ ความต้องการทางร่างกายจะ

มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนต่อเมื่อความต้องการของคนยังไม่ได้รับการตอบสนอง 2) ความต้องการความปลอดภัย (Security Needs) เป็นเรื่องของ การป้องกันเพื่อให้เกิดความปลอดภัยจากอันตรายต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับร่างกาย ความเจ็บปวด และความสูญเสียทางเศรษฐกิจ รวมถึงการรับประกันความมั่นคงของงาน เพื่อให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้น 3) ความต้องการทางสังคม (Belongingness Needs) เมื่อความต้องการทางร่างกายและความปลอดภัยได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการทางสังคมจะเริ่มเป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญต่อพฤติกรรมของคนเพราะคนมีนิสัยชอบอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ดังนั้น ความต้องการดังกล่าวจึงเป็นความต้องการอยู่ร่วมกัน การได้รับการยอมรับจากคนอื่น และการมีความรู้สึกที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสังคมอยู่เสมอ 4) ความต้องการที่จะได้รับการยกย่อง (Esteem Needs) เป็นความภาคภูมิใจในตนเองเป็นความต้องการได้รับการยกย่อง นับถือ และสถานะจากสังคม เช่น ความต้องการได้รับความเคารพนับถือ ความต้องการมีความรู้ความสามารถ เป็นต้น และ 5) ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualization Needs) เป็นความต้องการสูงสุดของแต่ละบุคคล เช่น ความต้องการที่จะทำทุกสิ่งทุกอย่างให้สำเร็จ ความต้องการทำทุกอย่างเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง เป็นต้น

2) แนวคิดและทฤษฎีอาชญาวิทยาที่เกี่ยวข้องกับแนวทางในการป้องกันปัญหาการพนันออนไลน์

(1) ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Theory) มีแนวคิดมาจากรัฐเป็นผู้ใช้มาตรการทางกฎหมาย รัฐได้รับอำណัติมอบหมาย และบังคับใช้กฎหมายภายใต้หลักนิติธรรม ซึ่งทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมแบ่งออกเป็น 2 ทฤษฎี ดังนี้ 1) ทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรม (Crime Control) เป็นทฤษฎีที่มุ่งควบคุม ระงับปราบปรามอาชญากรรมเป็นหลัก ส่วนเรื่องการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลเป็นเรื่องรองลงไป บังคับใช้กฎหมายด้วยความรวดเร็ว รุนแรง และแน่นอน เน้นการวินิจฉัยคดีตั้งแต่ตอนต้นของกระบวนการยุติธรรม เมื่อได้ตัวผู้กระทำผิดมาแล้วให้สันนิษฐานไว้ก่อนเลยว่าเป็นผู้กระทำผิด และ 2) ทฤษฎีกระบวนการนิติธรรม (Due Process) เป็นทฤษฎีที่ยึดหลักกฎหมายและยึดการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน แม้ในบางกรณีจะมีหลักฐานขึ้นสำคัญในการพิสูจน์ความผิดของจำเลย แต่ถ้าหากได้หลักฐานนั้นมาด้วยกระบวนการที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ก็ไม่อาจรับฟังเพื่อลงโทษจำเลยได้ เน้นการเปิดเผยการพิจารณาตัดสินในชั้นศาล เมื่อได้ตัวผู้กระทำผิดมาแล้ว ให้สันนิษฐานก่อนเลยว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ จนกว่าจะพิจารณาคดีจนถึงที่สุดแล้ว (พรชัย ขันดี และคณะ, 2558)

(2) ทฤษฎีการยับยั้งป้องกัน (Deterrence theory) ทฤษฎีนี้มีรากฐานมาจากแนวความคิดของสำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิม ตามหลักสมมติฐานเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการลงโทษตามกฎหมายที่ว่า “ความเหมาะสม ความรวดเร็ว และความโปร่งใสในการลงโทษนั้นเป็นหัวใจสำคัญในการป้องกันอาชญากรรม” (Zimring & Hawkins, 1973 อ้างถึงใน เสกสรรค์ เครือคำ, 2558) โดยแนวคิดนี้เน้นไปที่การยับยั้งป้องกันอาชญากรรมด้วยการทำให้กลัวต่อการลงโทษ โดยหลักการยับยั้งป้องกันของการลงโทษนั้น มีอยู่ด้วยกัน 2 ประการ คือ 1) การยับยั้งป้องกันเฉพาะ (Specific deterrence) เป็นการยับยั้งป้องกันที่ตัวบุคคลที่ถูกลงโทษ นั่นคือการลงโทษผู้ที่กระทำผิดให้หยาบช้าและหวาดกลัวไม่กล้าที่จะกระทำผิดอีก ดังนั้นผลของการลงโทษประเภทนี้จึงเป็นผลที่เกิดเฉพาะต่อตัวผู้ที่ถูกลงโทษ และ 2) การยับยั้งป้องกันทั่วไป (General deterrence) เป็นการยับยั้งป้องกันที่มีผลต่อประชาชนคนอื่นที่ไม่ได้ถูกลงโทษ นั่นคือ การนำตัวผู้กระทำผิด

มาลงโทษนั้นเป็นเหมือนการแสดงตัวอย่างให้คนอื่นดูและไม่กล้าเอาเยี่ยงอย่างหรือกระทำความผิดอย่างเดียวกับผู้ที่ถูกลงโทษ และถ้าหากกระทำความผิดอย่างเดียวกันก็จะได้รับการลงโทษนี้เช่นเดียวกัน ตามทฤษฎีการยับยั้งป้องกัน การลงโทษที่จะสามารถยับยั้งป้องกันพฤติกรรมอาชญากรรมของมนุษย์ได้จะต้องมีลักษณะ 3 ประการ คือ 1) ความรุนแรงที่เหมาะสม (Proportionate severity) การลงโทษที่ดีจะต้องมีความรุนแรงเพียงพอเหมาะสมกับความผิด และรุนแรงพอที่จะทำให้คนทั่วไปกลัวไม่กล้าที่จะลงมือกระทำความผิดนั้น ซึ่งโดยทั่วไปบทลงโทษทางอาญา ก็จะประกอบไปด้วย การปรับ การจำคุก และการประหารชีวิต นอกจากนี้ก็ยังมี การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ และการยึดใบอนุญาตต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งความรุนแรงที่เหมาะสมของบทลงโทษนั้นขึ้นอยู่กับสังคมและกาลเวลา หากบทลงโทษใดแล้วหลังหรือไม่เหมาะสมก็สามารถที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ เช่น การแก้ไขกฎหมายอาญาเสพติดโดยการเพิ่มโทษให้กับผู้ที่ค้ายาเสพติดบางประเภท การเพิ่มโทษสำหรับคนเมาแล้วขับหรือการเพิ่มโทษในกฎหมายอื่น ๆ เพื่อสร้างความน่ากลัวทำให้คนไม่กล้าที่จะฝ่าฝืนหรือกระทำความผิด 2) ความรวดเร็ว (Swiftess) การลงโทษที่มีประสิทธิภาพในการยับยั้งป้องกันจะต้องมีความรวดเร็วสามารถนำตัวผู้ที่กระทำความผิดมาลงโทษได้อย่างรวดเร็วที่สุด ความรวดเร็วของการลงโทษจะเน้นไปที่กระบวนการพิจารณาของศาลในการไต่สวนคดีและมีคำพิพากษาลงโทษ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับงานของตำรวจในหน้าที่ของการสอบสวนทำสำนวนคดีของพนักงานสอบสวน หากพนักงานสอบสวนสามารถสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานได้เร็วก็จะทำให้คดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลได้รวดเร็วด้วย ดังนั้นตามหลักการของความรวดเร็วของการลงโทษนี้ หากบทลงโทษสามารถนำมาใช้ลงโทษผู้กระทำความผิดได้ทันทีก็จะมีประสิทธิภาพในการยับยั้งป้องกันมาก และ 3) ความแน่นอน (Certainness) การลงโทษที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีความแน่นอน ซึ่งความแน่นอนของการลงโทษสามารถเกิดขึ้นได้ในหลายลักษณะ เช่น การเพิ่มโอกาส ที่ผู้กระทำความผิดจะถูกจับกุม ได้แก่ การเพิ่มสายตรวจการสืบสวนหว่าน การไปถึงที่เกิดเหตุให้รวดเร็ว การระดมกวาดล้างอาชญากรรม การเก็บพยานหลักฐานที่ถูกต้องครบถ้วน หลักการของทฤษฎีการยับยั้งป้องกันให้มีประสิทธิภาพคือ การบังคับใช้กฎหมายต้องมีบทลงโทษที่แน่นอน กฎหมายที่ใช้บังคับต้องบังคับใช้ได้กับทุกคนในสังคมอย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติ กฎหมายที่ใช้บังคับต้องมีบทลงโทษที่รวดเร็ว และกฎหมายที่ใช้บังคับในการลงโทษผู้กระทำความผิดต้องได้รับการลงโทษที่เหมาะสม ไม่ลงโทษรุนแรงมากเกินไป เพราะจะส่งผลทำให้พฤติกรรมการกระทำความผิดมีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ส่วนบทลงโทษที่น้อยเกินไป จะทำให้คนร้ายไม่เกรงกลัวต่อบทลงโทษ

3) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พิษณุ ยุติธรรมนนท์ (2561) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับ พฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอลของประชาชนในจังหวัดชลบุรี โดยวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาลักษณะพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอล และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอลของประชาชน ในจังหวัดชลบุรี โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีนัยสำคัญต่อพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอล ได้แก่ ความผูกพันกับครอบครัว ทักษะติดต่อพฤติกรรมการเล่นพนัน การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมการเล่นพนัน

กตিকা สุขสวัสดิ์ (2561) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับ การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลของเยาวชนในสถาบันการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร โดยวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อ

ศึกษาพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลของเยาวชน เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลของเยาวชน และเพื่อเสนอแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหการเล่นการพนันฟุตบอลของเยาวชน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งผลการศึกษาวิจัยพบว่า ปัจจัยพันธะทางสังคมและปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมมีผลต่อพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลของเยาวชน โดยพันธะทางสังคมมีผลในเชิงลบ ส่วนปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมมีผลในเชิงบวกต่อพฤติกรรมการเล่นการพนันของเยาวชน ดังนั้นจึงควรมุ่งเน้นไปที่สถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษาในการส่งเสริมให้เกิดพันธะทางสังคมและลดการเรียนรู้ทางสังคมแบบผิด ๆ เกี่ยวกับการเล่นพนันฟุตบอลให้กับเยาวชน โดยการเพิ่มพันธะทางสังคมให้เกิดขึ้นในสังคม ทำได้โดยการให้ความรักความอบอุ่นในครอบครัว มีการจัดกิจกรรมชุมชนหรือสังคมเพื่อให้เยาวชนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์รวมถึงการอบรมสั่งสอนให้มีความเชื่อต่อกฎหมาย กฎระเบียบของสังคม และการลดการเรียนรู้ทางสังคมเกี่ยวกับการเล่นการพนันฟุตบอล ทำได้โดยเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเยาวชน อบรมสั่งสอนถึงโทษของการพนันฟุตบอลให้เยาวชน ลงโทษและไม่สนับสนุนในการเล่นการพนันฟุตบอลของเยาวชน เหล่านี้จะช่วยในการป้องกันและแก้ไขปัญหการเล่นการพนันฟุตบอลของเยาวชนได้

ปัทมาภรณ์ สุขสมโส (2561) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับ การศึกษาพฤติกรรมและผลกระทบการใช้สื่อออนไลน์ต่อการเล่นพนันของเยาวชนในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ของเยาวชน เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเล่นการพนันของเยาวชน เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเล่นการพนันผ่านสื่อออนไลน์ของเยาวชน และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อออนไลน์กับพฤติกรรมการเล่นการพนันของเยาวชน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้สื่อออนไลน์ช่วยในการหาข้อมูลก่อนการเล่นการพนัน เพื่อช่วยในการหาข้อมูลสนับสนุนการพนันที่ต้องการเล่น เช่น การหาสถานที่เล่นพนัน หาแหล่งเว็บไซต์ หรือแอปพลิเคชันในการเล่นการพนัน หาข้อมูลสถิติในการทายผลฟุตบอล ใช้เป็นแหล่งการสื่อสารระหว่างกลุ่มคนที่เล่นการพนันด้วยกัน และใช้สื่อออนไลน์เป็นช่องทางในการเล่นการพนันโดยนิยม เล่นผ่านเว็บไซต์การพนันฟุตบอล

ธนกุล ลิขิตธรากุล และคณะ (2563) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับ ปัญหาสุขภาพจิตกับการเล่นการพนันของผู้รับบริการสายด่วนสุขภาพจิต 1323 โดยวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาสุขภาพจิตกับระดับปัญหาจากการพนัน ในผู้รับบริการสายด่วนสุขภาพจิต 1323 โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ปัญหาสุขภาพจิตของผู้เล่นการพนันจะมีปัญหาสุขภาพจิตในด้านสมาธิ ปัญหาการนอน รู้สึกเครียด รู้สึกไม่มีความสามารถในการเอาชนะปัญหา รู้สึกเศร้าหมอง ไม่มีความมั่นใจ และไม่มี ความสุข นอกจากนี้ยังพบว่า การเล่นการพนันเป็นการผ่อนคลาย และยังหวังจะได้เงินจากการพนัน สำหรับผู้ที่สามารถเลิกเล่นการพนันได้แล้วได้ให้ข้อมูลว่า ปัจจัยสำคัญที่เลิกพนันได้ เนื่องจากเลิกเพื่อคนที่รัก และเห็นผลเสียจากการพนัน

ทักษพร ศรีแก้วช่วง และสฤณี สืบพงษ์ศิริ (2565) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับ แรงจูงใจที่มีผลต่อพฤติกรรมการติดการพนันออนไลน์ โดยวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการเล่นการพนันออนไลน์ เพื่อศึกษาถึงแรงจูงใจที่มีผลต่อพฤติกรรมการติดการพนันออนไลน์ และเพื่อศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการติดการพนัน ออนไลน์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งผลการวิจัย

พบว่า ผู้เล่นการพนันออนไลน์จะเริ่มเล่นจากการพนันฟุตบอลออนไลน์ โดยมีความถี่อย่างน้อยอาทิตย์ละ 1 ครั้ง และหากวันใดไม่ได้เล่นการพนันออนไลน์ จะรู้สึกเหมือนขาดอะไรไปบางอย่าง มีอาการหงุดหงิดบ้างเล็กน้อย ส่วนแรงจูงใจที่ทำให้มีพฤติกรรมในการเล่นการพนันออนไลน์เกิดจากความชื่นชอบส่วนตัว ในการชอบเล่น ชอบเสี่ยงโชค และหากิจกรรมทำยามว่างที่ไม่น่าเบื่อ และพบว่าสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางออนไลน์ มีผลต่อการตัดสินใจเล่นการพนันออนไลน์ สำหรับมุมมองของผู้เล่นแล้ว มาตรการทางกฎหมายที่ใช้ควบคุมอยู่ ไม่ส่งผลทำให้เกรงกลัวหรือส่งผลต่อการตัดสินใจเล่นการพนันออนไลน์ เนื่องจากผู้เล่นเชื่อว่าการเล่นการพนันออนไลน์นั้น ไม่มีความเสี่ยงในการถูกดำเนินคดี เพราะใช้ตัวตนในโลกออนไลน์เล่น โดยไม่เสี่ยงเท่ากับการเดินทางไปเล่นการพนันด้วยตนเองที่บ่อนการพนัน

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1) รูปแบบของการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 20 คน ประกอบด้วย ผู้ที่เล่นการพนันออนไลน์อย่างต่อเนื่อง จำนวน 10 คน และเจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน 10 คน โดยผู้วิจัยใช้รูปแบบการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงตามเกณฑ์ (Criterion Purposive sampling)

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการวิจัยด้วยแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยแบ่งออกเป็น 2 ชุด ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ที่เล่นการพนันออนไลน์อย่างต่อเนื่อง และแบบสัมภาษณ์สำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

(1) เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) คือ การพูดคุย สัมภาษณ์ ชักถามเพื่อให้ได้คำตอบจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้ที่เล่นการพนันออนไลน์อย่างต่อเนื่อง จำนวน 10 คน และเจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน 10 คน

(2) ตรวจสอบข้อมูล (Triangulation) ได้แก่ การแสวงหาความเชื่อถือได้ของข้อมูลจากแหล่งที่แตกต่างกัน ประกอบด้วย

(2.1) ด้านข้อมูล (Data) ประกอบด้วย (1) ด้านเอกสาร ใช้การรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกันที่มาจากแหล่งต่างกัน และ (2) ด้านบุคคล ใช้การรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกันจากบุคคลหลายคน ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ผู้ที่เล่นการพนันออนไลน์อย่างต่อเนื่อง และกลุ่มที่ 2 เจ้าหน้าที่ตำรวจ

(2.2) ด้านทฤษฎี ได้ใช้มุมมองของทฤษฎีที่หลากหลาย เป็นเครื่องตรวจสอบ

(2.3) ด้านผู้วิจัย ผ่านการตรวจสอบ โดยการวิเคราะห์ผลการศึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา

(3) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและสรุปผลการศึกษา

(4) ปรับแก้ไขและนำไปเผยแพร่แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

4) การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจัดกลุ่ม และดำเนินการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) เพื่อทำการวิเคราะห์ประเด็นสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

ผลการวิจัย (Results)

1) รูปแบบและวิธีการในการเล่นพนันออนไลน์

(1) รูปแบบการเล่นพนันออนไลน์

(1.1) เกมพนันทายผลกีฬา จากการศึกษาพบว่า เป็นเกมพนันที่ทายผลความน่าจะเป็นของกีฬานิตต่าง ๆ เช่น ฟุตบอล วอลเลย์บอล เทนนิส วายน้ำ ม้าแข่ง เป็นต้น ผู้เล่นจะต้องวางเงินเดิมพันและคำนึงถึงมูลค่าในการต่อรอง เสี่ยงทายผลการแพ้ชนะ ผู้เล่นส่วนใหญ่จะคาดหวังให้ฝั่งที่ตนวางเงินเดิมพันเป็นผู้ชนะ และได้ผลตอบแทนนั้นกลับคืนมา จุดเด่นของการพนันประเภทนี้คือความท้าทายและความตื่นเต้นที่ผู้เล่นได้รับ เหล่าผู้เล่นจะต้องติดตามข่าวสารของกีฬาเพื่อลดความเสี่ยงในความไม่แน่นอนของเกมแต่ละเกม

(1.2) เกมพนันตัวเลข จากการศึกษาพบว่า ผลของเกมพนันประเภทนี้มาจากการสุ่มตัวเลขในบางประเทศ เกมพนันตัวเลขถูกบริหารจัดการโดยภาครัฐ เพื่อจัดการความโปร่งใสของผลตัวเลขที่ออกในแต่ละครั้ง โดยผู้พนันอาจมีการใช้ข้อมูลผลพนันในอดีตเป็นตัวเลือกในการตัดสินใจเสี่ยงโชคแต่ละครั้ง

(1.3) เกมพนันแบบคาสีโน จากการศึกษาพบว่า เกมพนันประเภทนี้จะคล้ายกับเกมพนันตัวเลข ใช้ไฟในการเล่นทางบ่อนพนันจะคำนวณความน่าจะเป็นในการได้เสียของการเล่น และนำมาตั้งเป็นกฎกติกาของแต่ละเกมการพนัน เพื่อให้ผู้เล่นปฏิบัติตาม ซึ่งกฎกติกาต่าง ๆ ทำให้ผู้เล่นเสียเปรียบทางบ่อนพนันโดยไม่รู้ตัว

(2) ความแตกต่างในการเล่นและประสบการณ์ของผู้เล่นการพนันออนไลน์

(2.1) ความเสมือนจริง จากการศึกษาพบว่า ในการพนันออนไลน์ ผู้เล่นรู้สึกเหมือนได้เข้าไปเล่นการพนันในสถานที่จริงและมีความสุข เช่น การเล่นคาสีโน การเล่นกีฬาออนไลน์ เป็นต้น

(2.2) ประสบการณ์ในการเล่นพนันออนไลน์ จากการศึกษาพบว่า การเล่นเกมพนันออนไลน์ต้องใช้กลยุทธ์และความคิดสร้างสรรค์ ผู้เล่นต้องฝึกอ่านพฤติกรรมของผู้เล่นคนอื่น ๆ เพื่อใช้ทักษะในการชนะในรอบต่าง ๆ ทั้งนี้ การเล่นเกมพนันออนไลน์ยังเสริมความเข้าใจและน่าสนใจเหมือนๆ การเล่นเกมพนันออนไลน์จึงเหมาะสำหรับคนที่ชอบความท้าทายและการเรียนรู้ เรียกว่ามันเป็นประสบการณ์ที่ท้าทายและสนุกอย่างยิ่งต่อผู้ที่ชอบท้าทายตนเองในเกม

(2.3) ความเสี่ยง จากการศึกษาพบว่า การเล่นเกมพนันออนไลน์มีความเสี่ยงสูงในการสูญเสียเงิน และมีความเสี่ยงในเรื่องของการฟอกเงินและการฉ้อโกง

(2.4) ผลกระทบต่อสุขภาพจิตและครอบครัว จากการศึกษาพบว่า การเล่นเกมพนันออนไลน์มีผลกระทบที่หลากหลายต่อสุขภาพจิตและครอบครัว รวมถึงเสี่ยงทางการเงินและความสัมพันธ์ส่วนตัว

(2.5) การควบคุม จากการศึกษพบว่า การเล่นเกมออนไลน์ต้องมีการควบคุมเพื่อป้องกันการละเมิดกฎหมายและปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น การฟอกเงิน การฉ้อโกง และการติดการพนัน เพื่อรักษาความปลอดภัยและสุขภาพทางจิตใจของสังคมในระยะยาว

2) ปัจจัยเงื่อนไขในการเล่นการพนันออนไลน์

(1) ความสะดวกและการเข้าถึงได้ง่าย จากการศึกษพบว่า ปัจจุบันการเล่นเกมออนไลน์ผ่านมือถือมีความสะดวกสบายในการเข้าถึงมากขึ้น สามารถเล่นได้ทุกที่ทุกเวลา แต่ก็มีความเสี่ยงต่อการเสียเงิน

(2) แพลตฟอร์มการพนันออนไลน์

(2.1) ความปลอดภัยและความยุติธรรม จากการศึกษพบว่า ผู้เล่นเกมออนไลน์ต้องการแพลตฟอร์มที่มีระบบความปลอดภัยและการตรวจสอบเกมอย่างเคร่งครัด

(2.2) ตัวเลือกเกมและการเติมเงิน จากการศึกษพบว่า ผู้เล่นเกมต้องการแพลตฟอร์มที่มีหลากหลายเกมและตัวเลือกการเติมเงินที่น่าสนใจและเชื่อถือได้ การมีการอัปเดตเกมใหม่ ๆ และความสะดวกในการเข้าถึงก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมความนิยมของการพนันออนไลน์ในสังคมไทย

(2.3) การบริการลูกค้า จากการศึกษพบว่า การบริการลูกค้าในการพนันออนไลน์มีความสำคัญในการตอบสนองความต้องการของผู้เล่น แต่การเข้าถึงที่ง่ายและสะดวกสบายอาจเป็นอันตรายและเสี่ยงต่อผู้เล่นในด้านการเงินและความสัมพันธ์ในสังคม

(3) วิธีการชำระเงิน

(3.1) การเน้นความสะดวกและปลอดภัย จากการศึกษพบว่า การใช้วิธีการชำระเงินและการเล่นเกมออนไลน์มีการเน้นความสะดวกและปลอดภัยอย่างสูง เช่น PayPal หรือแอปพลิเคชันการชำระเงิน เพื่อทำธุรกรรมออนไลน์ ในทำนองเดียวกัน เว็บไซต์พนันออนไลน์มักใช้ซอฟต์แวร์ที่มีการรับรองและตรวจสอบเพื่อความยุติธรรม แต่ผู้คนควรอ่านข้อกำหนดและเงื่อนไขของเว็บไซต์อย่างรอบคอบ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดโอกาสในการโกงหรือปัญหาอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ ในการเล่นเกมพนันออนไลน์

(3.2) การชำระที่รวดเร็ว จากการศึกษพบว่า การชำระเงินที่รวดเร็วและสะดวก เช่น การใช้บัตรเครดิตหรือบริการโอนผ่านมือถือ นอกจากนี้ยังต้องใส่ใจในมาตรการรักษาความปลอดภัย เช่น การใช้รหัสผ่านที่แข็งแกร่งและการใช้งานการตรวจสอบสิทธิ์แบบสองปัจจัย เพื่อป้องกันการฉ้อโกงและความเสี่ยงต่อความปลอดภัยส่วนบุคคลในการทำธุรกรรมออนไลน์ได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัย

(3.3) การควบคุมการใช้จ่าย จากการศึกษพบว่า เน้นการใช้วอลเชอร์หรือบัตรเครดิตเพื่อจำกัดเงินและไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัว แต่ก็มี ความกังวลเกี่ยวกับโอกาสโกงผู้เล่น และการเสี่ยงติดการพนัน การแนะนำให้ตั้งงบประมาณและหยุดเล่นเมื่อถึงขีดจำกัด เพื่อผ่อนคลายและเพลิดเพลินกับเวลาว่างแทนการพนัน

3) แนวทางการป้องกัน และแก้ไขปัญหากลุ่มการเล่นการพนันออนไลน์

(1) มุมมองด้านตัวผู้เล่นการพนันออนไลน์

(1.1) การตั้งขีดจำกัดของตัวเงินและเวลา จากการศึกษพบว่า เพื่อป้องกันการเสียเงินมากเกินไป รวมถึงการจำกัดเวลาเข้าถึงเป็นมาตรการที่สำคัญในการควบคุมการเล่นพนันออนไลน์ เป็นการ

ป้องกันไม่ให้เสียเงินมากเกินไป ผู้เล่นที่มีคำแนะนำและเจ้าหน้าที่ตำรวจได้เสนอมา ช่วยลดการเสพติดและเสี่ยงทางการเงิน และการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักให้กับเยาวชนเกี่ยวกับความเสี่ยงในการพนันออนไลน์ด้วย

(1.2) การสนับสนุนและการแบ่งปันข้อมูล จากการศึกษาพบว่า การศึกษาและแบ่งปันความรู้ช่วยเสริมความตั้งใจในการเล่นพนันอย่างรับผิดชอบ ใช้เวลาว่างในกิจกรรมอื่นเพื่อลดความต้องการเล่น การแบ่งปันประสบการณ์กับครอบครัวช่วยสร้างการสนับสนุนและความเข้าใจในการควบคุมพฤติกรรมการเล่น การให้ความรู้และการสนับสนุนด้านความปลอดภัยและการเสี่ยงทางการเงินและสุขภาพ การเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความตระหนักและสนับสนุนการพัฒนานโยบายควบคุมการพนันออนไลน์ให้ดียิ่งขึ้น

(1.3) การติดตามผลและความเสี่ยงในการพนัน จากการศึกษาพบว่า การร่วมกับกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ การตั้งเป้าหมายในควบคุมการเล่น และการสนับสนุนนโยบายที่ดี เป็นวิธีการลดความเสี่ยงและผลกระทบจากการพนันออนไลน์ในสังคม

(2) บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(2.1) หน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย จากการศึกษาพบว่า หน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะต้องมีการในการตรวจจับและป้องกันกิจกรรมการพนันออนไลน์ที่ผิดกฎหมายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการติดตามและควบคุมการพนันออนไลน์ และการใช้เทคโนโลยีเพื่อวิเคราะห์และป้องกันปัญหาการพนันออนไลน์ รวมทั้งต้องกำหนดแผนการปฏิบัติในเชิงการพัฒนาหรือการป้องกันปราบปรามอย่างจริงจัง

(2.2) ชุมชน จากการศึกษาพบว่า องค์กรชุมชนจะต้องเข้ามามีบทบาทในการร่วมป้องกันปัญหาการเล่นการพนันออนไลน์ โดยการเฝ้าสังเกตการณ์และรายงานลักษณะของผู้ที่ติดการพนันออนไลน์ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เข้ามาดูแลและปราบปรามต่อไป

(2.3) ภาครัฐ จากการศึกษาพบว่า ภาครัฐจะต้องเข้ามามีบทบาทในการให้ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับการเล่นพนันออนไลน์ การสร้างแพลตฟอร์มที่มีเครื่องมือควบคุม และการสนับสนุนความรับผิดชอบของผู้เล่น เพื่อลดความเสี่ยงและป้องกันปัญหาการพนันออนไลน์ในอนาคต

อภิปรายผลการวิจัย (Discussion)

1) รูปแบบและวิธีการในการเล่นการพนันออนไลน์

การพนันเป็นสิ่งที่ดึงดูดความสนใจ ทำให้เกิดความตื่นเต้น ทำลายในแต่ละเกมการพนันแต่ละประเภทมีความน่าสนใจที่แตกต่างกัน จากการศึกษาพบ 3 รูปแบบ ได้แก่ เกมพนันทายผลกีฬา เกมพนันตัวเลข และเกมพนันแบบคาสีโน โดยการพนันทั้ง 3 ประเภทนี้อยู่บนพื้นฐานความสัมพันธ์ระหว่างผู้เล่นพนันและผลพนัน ความสามารถในการเล่นของผู้เล่นจะเป็นตัวกำหนดหรือควบคุมผลพนันประเภทเกมพนันทายผลกีฬา ความสามารถในการควบคุมตนเองของผู้เล่นเกมพนันแบบคาสีโนจะต่ำ เพราะผลพนันของเกมเกิดจากการตัดสินใจในแต่ละครั้งของผู้เล่น เช่น การตัดสินใจเลือกจำพวก การตัดสินใจแทงไพ่ การวางเงินเดิมพัน เป็นต้น

(วิชญ วงศ์สินศิริกุล, 2554) ทุกการตัดสินใจของผู้เล่นย่อมส่งผลกระทบต่อผลพจน์ที่ตนจะได้รับ ในขณะที่เกมพนันทายผลกีฬาและเกมพนันตัวเลขนั้น ผู้เล่นจะมีความสามารถในการควบคุมตนเองของผู้เล่นได้มากกว่า เพราะผลของพนันทายผลกีฬาจะขึ้นอยู่กับผลการแข่งขันกีฬานั้นๆ ผลของพนันตัวเลขจะขึ้นอยู่กับการเล่นสุ่มหาหมายเลขรางวัล ผู้เล่นไม่สามารถกำหนดผลการแข่งขันกีฬาหรือการสุ่มหาตัวเลขได้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความกดดันทางสังคม โดยสรุปได้ว่า ปัจจัยสิ่งเร้าต่าง ๆ มาเป็นแรงกดดันหรือชักจูงให้บุคคลแสดงพฤติกรรมบางอย่างหรือมุ่งมั่นที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ แรงจูงใจในการเล่นการพนันออนไลน์คือความสนุกสนาน ความท้าทาย ผลตอบแทนที่เป็นเงินรางวัลเมื่อได้รับชัยชนะ ความสะดวกในการเล่น สิ่งเหล่านี้คือสิ่งที่จูงใจให้บุคคลเข้าสู่อการพนันออนไลน์ซึ่งเป็นสิ่งที่สังคมทั่วไปยังไม่ยอมรับว่าเป็นวิธีการหารายได้ที่ถูกต้อง

การพนันเป็นการเสี่ยงโชคเพื่อเอาทรัพย์สินกัน มีลักษณะการเล่นที่ต้องได้เงินหรือเสียเงินสามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลา มีมาทุกยุคสมัย ผู้เล่นคาดหวังทั้งความสนุกสนานและผลตอบแทนที่เป็นเงินรางวัล เริ่มจากการพนันกีฬาแบบชาวบ้าน เช่น พนันมวย โกงเงิน น้ำเต้าปูปลา เป็นต้น และได้มีการพัฒนาเรื่อยมาจนกลายเป็นพนันออนไลน์ (พงศธร พุฒตาล, 2562) ซึ่งการพนันออนไลน์เป็นสิ่งที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวก มีรูปแบบของเกมที่หลากหลายให้ผู้เล่นได้เลือกเล่นตามความต้องการของตนเอง ซึ่งลักษณะของการพนันออนไลน์ มีดังนี้ 1) ความไม่โปร่งใสของเว็บไซต์การพนัน 2) การบริการพนันไม่ได้มาตรฐาน 3) การชำระค่าสินค้าและบริการที่มีความเสี่ยง และ 4) ขาดการควบคุมสมบัติของผู้เล่นพนัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเลือกอย่างมีเหตุผล (Rational choice theory) โดยสรุปได้ว่า บุคคลที่เลือกเล่นการพนันจะชั่งน้ำหนักระหว่างผลประโยชน์และผลเสียที่ตนจะได้รับ หากผลประโยชน์นั้นคุ้มค่าที่จะเสี่ยง ก็เลือกที่จะเล่น แม้ว่าจะต้องเสียเงินแต่หากมีหนทางในการได้เงินกลับคืนมา ก็คุ้มค่าที่จะเล่น

2) ปัจจัยเงื่อนไขในการเล่นการพนันออนไลน์

ในปัจจุบัน เทคโนโลยีมีการพัฒนาอยู่เสมอรวมไปถึงการพนันทางออนไลน์ที่มีการนำเสนอโปรโมชั่นใหม่ ๆ เพื่อดึงดูดผู้เล่นกลุ่มใหม่ให้เข้ามาใช้บริการ เมื่อเทคโนโลยีมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ทำให้เว็บไซต์การพนันเหล่านี้เป็นที่นิยมของคนในยุคปัจจุบันมากขึ้น สาเหตุที่ทำให้มีการพนันออนไลน์ เป็นเพราะการเล่นการพนันออนไลน์มีความเสมือนจริง มีความสนุก ทำลายความสามารถในการเล่น บุคคลที่ชอบการเสี่ยงโชคจะให้ความสนใจกิจกรรมการพนันทุกรูปแบบ สามารถเข้าถึงได้ง่ายจากโทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ค ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่อยู่ใกล้ตัว เพียงแค่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตก็สามารถเข้าถึงเว็บไซต์พนันออนไลน์ได้ ทำให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ทันใจ สามารถเล่นได้ทุกที่ ทุกเวลา การพนันออนไลน์มีให้เลือกหลากหลายชนิด ไม่ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายเพื่อเดินทางไปยังบ่อนการพนัน และมีความสะดวกในการชำระเงิน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเลือกอย่างมีเหตุผล (Rational choice theory) โดยสรุปได้ว่า ผู้เล่นพนันออนไลน์มักตัดสินใจเล่นด้วยเหตุผล ต้องการเงินมากกว่าที่เสีย คิดว่าตัวเองจะโชคดีและได้เงินคืน ต้องการความผ่อนคลาย หาทางออกจากปัญหา และสอดคล้องกับทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Differential Association Theory) โดยสรุปได้ว่า พฤติกรรมการพนันออนไลน์อาจเกิดขึ้นจากแรงจูงใจที่ได้จากกลุ่มที่ผู้เล่นคบค้าสมาคมด้วย โดยเมื่อผู้เล่นมีพฤติกรรมการพนันจะได้รับการยอมรับ และการยกย่องจากสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งจะก่อให้เกิดการเสพติดการพนัน เข้าสู่วงจรการพนันเสียผู้เสียคน อาจนำไปสู่การก่ออาชญากรรมเพื่อหาเงินมาเล่นการพนัน และ

สอดคล้องกับทฤษฎีของลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's General Theory of Human Motivation) โดยสรุปได้ว่า ผู้ที่ชื่นชอบในการเล่นการพนันมีสาเหตุมาจากการชื่นชอบในการเล่นเสี่ยงโชค การแสวงหาความสุขระยะสั้นซึ่งเป็นลำดับขั้นความต้องการทางสังคม โดยจะเริ่มเป็นสิ่งที่สำคัญต่อพฤติกรรมของคนเพราะคนมีนิสัยชอบอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ดังนั้น ความต้องการดังกล่าวจึงเป็นความต้องการอยู่ร่วมกัน การได้รับการยอมรับจากคนอื่น และการมีความรู้สึกที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสังคมอยู่เสมอ การเล่นการพนันก็เป็นความต้องการที่จะมีกลุ่ม มีสังคมสำหรับผู้ที่มีความต้องการเสี่ยงโชค มารวมกลุ่มกัน เพื่อทำภารกิจให้บรรลุเป้าหมาย เมื่อได้เข้าสู่การเล่นการพนันก็จะเกิดความรู้สึกคาดหวังที่จะได้รับชัยชนะ ระหว่างที่เล่นอาจมีความเครียดและความกดดัน ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีความเครียด (Strain Theory) โดยสรุปได้ว่า มนุษย์อาจจะมีวิธีในการรับมือกับปัญหาความเครียดที่ต่างกันออกไป บางคนอาจจะเลือกหลบเลี่ยง บางคนเลือกที่จะป้องกันสิ่งเร้าที่จะนำความเครียดมาสู่ตนเอง บางคนเลือกที่จะเผชิญหน้ากับความเครียด ในเกมการพนันที่ต้องมีการลุ้นผลแพ้หรือชนะ ผู้เล่นจะมีความกดดันมากเป็นพิเศษเพราะมีการวางเงินเป็นเดิมพันไว้ ซึ่งมีผลต่อสภาพจิตใจเป็นอย่างมาก หากชนะก็หมายถึงการได้เงินรางวัลตอบแทน แต่ถ้าหากแพ้ก็ต้องสูญเสียเงินนั้นไปในที่สุด ซึ่งผู้เล่นเลือกที่จะปล่อยวางความกดดันนี้ได้ด้วยการเลิกเล่นหรือหยุดเล่น แต่ผู้เล่นบางคนเลือกที่จะเผชิญหน้าและเล่นต่อเพราะคาดหวังที่จะได้เงินที่เสียไปกลับคืนมา จึงกล่าวได้ว่า ความกดดันนี้นำมาซึ่งผลเสียต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิต เพราะจะส่งผลให้มีพฤติกรรมบกพร่องและมีผลต่อสัมพันธภาพกับผู้คนรอบข้างได้

3) แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหการเล่นการพนันออนไลน์

การพนันเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นในเกือบทุกสังคม เกิดได้ทุกที่ ทุกเวลา ในโลกยุคปัจจุบันมีการพัฒนาทางเทคโนโลยีที่รวดเร็ว ทำให้ผู้คนเกือบทุกเพศทุกวัยเข้าถึงการพนันออนไลน์ได้มากขึ้น ทำให้ผู้เล่นบางส่วนขาดความสามารถในการควบคุมตนเอง และเล่นจนเกินขีดจำกัด ทำให้เกิดความเสียหายทางด้านการเงินและชีวิตส่วนตัวจนเกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ผู้ให้ข้อมูลได้ให้แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหการเล่นการพนันออนไลน์ จากการศึกษาสามารถแบ่งได้ดังนี้

(1) การป้องกันและแก้ไขปัญหาระดับนโยบาย

(1.1) การอนุญาตให้การพนันออนไลน์เป็นสิ่งที่ถูกกฎหมาย โดยภายใต้กรอบของกฎหมายจะทำให้ง่ายต่อการควบคุม รัฐจะสามารถควบคุมผู้เล่นพนันออนไลน์ได้ เช่น การออกกฎหมายจำกัดอายุของผู้เล่น วงเงินที่ใช้ในการเล่น จำนวนครั้งในการโอนเงินเข้าบัญชีเว็บพนัน ซึ่งจะทำให้ผู้เล่นการพนันออนไลน์ มีขอบเขตในการควบคุมตนเองและระมัดระวังการใช้จ่ายมากขึ้น เป็นต้น

(1.2) การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับประชาชนเกี่ยวกับความเสี่ยงของการพนันออนไลน์ และรณรงค์ให้มีการป้องกันและแก้ไขปัญหการเล่นการพนันออนไลน์

(1.3) การจัดตั้งระบบการชำระเงินในการเล่นการพนันออนไลน์ที่ได้มาตรฐาน ได้แก่ การยืนยันตัวตนแบบสองชั้น เพื่อป้องกันการโจรกรรมข้อมูล มีระบบการแจ้งเตือนเมื่อมีการใช้จ่ายเกินขอบเขตหรือจำกัดการเติมเงินในแต่ละวันเพื่อควบคุมการใช้จ่าย เป็นการลดความเสี่ยงในการถูกฉ้อโกงและโจรกรรมข้อมูลส่วนตัว

(1.4) การกำหนดมาตรการควบคุมการเล่นการพนันออนไลน์ โดยควรมีการกำหนดเวลาในการเข้าเล่น อายุของผู้ที่เข้าเล่นการพนันออนไลน์วงเงินที่ใช้ในการเล่น เพื่อให้มองเห็นถึงต้นตอของปัญหาและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดจากการเล่นการพนันออนไลน์ได้

(1.5) การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือบุคคลที่ติดการพนันออนไลน์ โดยต้องขอความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเสริมสร้างสังคมที่ปลอดภัย

(2) การป้องกันและแก้ไขปัญหาในระดับครอบครัว การป้องกันและแก้ไขปัญหในระดับครอบครัวจึงเป็นจุดสำคัญที่ไม่ควรมองข้าม เพราะสิ่งที่จะทำให้รูดพ้นจากวิกฤติต่าง ๆ ไปได้ คือความรัก ความเอื้ออาทร การยอมรับซึ่งกันและกัน และการพร้อมที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ไปด้วยกันด้วยความเข้าใจ เริ่มจากการฝึกการควบคุมตนเอง ผู้ที่ติดการพนันส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่ ขาดความสามารถในการควบคุมตนเอง ขาดความสุข จึงต้องแสวงหาความสุขในทางที่ไม่ถูกต้อง เพราะเป็นวิธีที่จะช่วยให้ลืมความเครียดได้ในระยะเวลาอันสั้น โดยสรุปได้ว่า พฤติกรรมส่วนใหญ่ถูกขับเคลื่อนโดยความปรารถนาที่จะตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางร่างกาย มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและหาวิธีที่จะตอบสนองความต้องการเหล่านี้ ดังนั้น หากบุคคลมีการฝึกการควบคุมตนเอง และรู้ความเสี่ยงจากการเล่นการพนันออนไลน์ ก็จะทำให้ช่วยลดปัญหาการติดการพนันและการใช้จ่ายที่ขาดสติได้ดียิ่งขึ้น และการเลือกใช้เวลาว่างทำกิจกรรมอื่นที่มีประโยชน์ เมื่อบุคคลได้ตระหนักถึงความเสี่ยงและผลเสียที่เกิดจากการเล่นการพนันออนไลน์ ก็จะทำให้บุคคลเบี่ยงเบนความสนใจออกจากการเล่นการพนันออนไลน์ และทำกิจกรรมอื่นที่มีประโยชน์ สร้างสรรค์ และตรงกับความต้องการได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's General Theory of Human Motivation) โดยสรุปได้ว่า เมื่อบุคคลมีความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยเป็นการตอบสนองความต้องการด้านความมั่นคง ปลอดภัย โดยสร้างความมั่นคงในหน้าที่การงาน หากบุคคลควรมีการตระหนักรู้ และควบคุมตนเองให้อยู่ในแนวทางการดำเนินชีวิตที่เหมาะสม รู้จักการลำดับความสำคัญในชีวิต ใช้เวลาว่างทำกิจกรรมที่มีประโยชน์ ไม่ปล่อยใจให้หลงไหลไปกับการพนันออนไลน์ที่มีความเสี่ยงต่อสถานะการเงินและคุณภาพชีวิต

ข้อเสนอแนะ (Recommendations)

1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

(1) รัฐควรควบคุมการพนันออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น เช่น การฟอกเงิน การฉ้อโกง และการเสี่ยงต่อการเสียเงิน โดยส่งเสริมให้การพนันออนไลน์เป็นไปตามกฎหมายผ่านหน่วยงานกำกับดูแลที่เชื่อถือได้ พัฒนามาตรการแก้ไขที่เหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและพฤติกรรมการเล่นเกม เพื่อส่งเสริมให้ผู้คนเล่นพนันออนไลน์อย่างมีความรับผิดชอบและปลอดภัย และเพื่อเสริมความตระหนักถึงผลกระทบต่อนักพนันและสังคม นอกจากนี้ ควรพัฒนานโยบายที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

(2) หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องควรมีบทบาทในการออกใบอนุญาต ควบคุม กำกับดูแล ตรวจสอบ และดำเนินการต่อเว็บไซต์พนันออนไลน์ ในขณะเดียวกัน หน่วยงานด้านความมั่นคงควรทำหน้าที่ใน

การตรวจสอบ ป้องกัน และปราบปรามการพนันออนไลน์ที่ผิดกฎหมาย ส่วนหน่วยงานด้านสาธารณสุขควรให้ความรู้ ส่งเสริมการป้องกัน และบำบัดรักษาผู้ติดการพนันออนไลน์ และหน่วยงานด้านการศึกษาควรส่งเสริมทักษะชีวิตและการป้องกันปัญหาสังคมให้กับเยาวชน สุดท้าย หน่วยงานด้านสื่อสารมวลชนควรให้ความรู้ ธารณะ และป้องกันผลกระทบของการพนันออนไลน์

(3) ประเด็นสำคัญควรมีกฎหมายที่ชัดเจน ครอบคลุม และทันสมัย เกี่ยวกับการพนันออนไลน์ รวมถึงมาตรการควบคุมการเข้าถึงเว็บไซต์พนันออนไลน์ ระบบตรวจสอบและติดตามธุรกรรมการเงินที่เกี่ยวข้อง มาตรการคุ้มครองผู้บริโภค การส่งเสริมความรับผิดชอบของผู้ให้บริการพนันออนไลน์ และมาตรการสนับสนุนและช่วยเหลือผู้ติดการพนันออนไลน์

2) ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

(1) ตำรวจควรดำเนินการตรวจสอบ จับกุม และดำเนินคดีต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพนันออนไลน์ที่ผิดกฎหมาย หน่วยงานด้านสังคมสงเคราะห์ควรให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และให้คำปรึกษาแก่ผู้ติดการพนันออนไลน์ สถานศึกษาควรให้ความรู้เกี่ยวกับโทษและผลกระทบของการพนันออนไลน์ พัฒนาทักษะชีวิตให้นักเรียนและนักศึกษา องค์กรภาคประชาสังคมควรสร้างการตระหนักรู้ ธารณะ และป้องกันปัญหาการพนันออนไลน์ สื่อมวลชนควรนำเสนอข่าวสาร ข้อมูล และความรู้เกี่ยวกับการพนันออนไลน์อย่างถูกต้อง

(2) ประชาชนควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงและผลกระทบของการพนันออนไลน์ ควรเล่นพนันออนไลน์อย่างมีสติ มีความรับผิดชอบ และเข้าใจกรอบที่กำหนด ครอบครัวและชุมชนควรดูแลเอาใจใส่ สนับสนุน และช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหาติดการพนันออนไลน์ สังคมควรมีค่านิยมที่ไม่สนับสนุนการพนันออนไลน์

(3) แพลตฟอร์มการพนันออนไลน์ควรมีระบบความปลอดภัยที่มีมาตรฐาน ป้องกันการโกง และมีมาตรการควบคุมการเล่น เช่น การจำกัดเวลาและจำนวนเงินเดิมพัน รวมถึงระบบแจ้งเตือนความเสี่ยง

3) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

(1) การวิจัยในครั้งต่อไปควรขยายขอบเขตการวิจัยให้ครอบคลุมกลุ่มประชากรและพื้นที่ที่กว้างขึ้น เพื่อเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาการพนันออนไลน์อย่างรอบด้าน โดยอาจพิจารณาศึกษาถึงปัจจัยเสี่ยงและผลกระทบของการพนันออนไลน์ในเชิงลึก รวมถึงศึกษาถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาการพนันออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพสำหรับกลุ่มประชากรต่างๆ

(2) การวิจัยในครั้งต่อไปควรใช้ระเบียบวิธีวิจัยที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลและมุมมองที่ครอบคลุมและรอบด้านยิ่งขึ้น โดยอาจพิจารณาใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพร่วมกัน เช่น การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน ร่วมกับการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการพนันออนไลน์

(3) ในอนาคตประเทศไทยหากการพนันออนไลน์ถูกกฎหมาย แพลตฟอร์มการพนันออนไลน์ควรมีระบบความปลอดภัยที่มีมาตรฐาน ป้องกันการโกง และมีมาตรการควบคุมการเล่น เช่น การจำกัดเวลาและจำนวนเงินเดิมพัน รวมถึงระบบแจ้งเตือน ความเสี่ยง

เอกสารอ้างอิง (References)

- กตিকা สุขสวัสดิ์. (2561). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลของเยาวชนในสถาบันการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ทักษพร ศรีแก้วช่วง และสฤณี สืบพงษ์ศิริ. (2565). แรงจูงใจที่มีผลต่อพฤติกรรมการติดการพนันออนไลน์. วารสารอาชีวศึกษาและสังคมศาสตร์, 4(1), 71-84.
- ธนภุช ลิขิตธรากุล, ภาสกร คุ่มศิริ, พัทธธีรา ดิษยวรรณวัฒน์, ชลธิชา แยมมา, และ สันติภาพ นันทะสาร. (2563). ปัญหาสุขภาพจิตกับการเล่นการพนันของผู้รับบริการสายด่วนสุขภาพจิต 1323. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย, 65(2), 131-140.
- ปัทมาภรณ์ สุขสมโส. (2561). การศึกษาพฤติกรรมและผลกระทบการใช้สื่อออนไลน์ต่อการเล่นพนันของเยาวชนในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน.
- พงศธร พุดตาล. (2562). พฤติกรรมและทัศนคติต่อการเล่นพนันฟุตบอลของนิสิตมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรชัย ขันดี และคณะ. (2558). ทฤษฎีอาชีววิทยา: หลักการ งานวิจัย และนโยบายประยุกต์. ส.เจริญการพิมพ์.
- พิษณุ ยุติธรรมนนท์. (2561). พฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอลของประชาชนในจังหวัดชลบุรี. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มนัสนันท์ มีทรัพย์ทอง. (2563). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออก. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- รัตนภรณ์ ยงยุทธวิชัย, สุพัตรา แผนวิจิต, และ วรรณวิภา เมืองถ้ำ. (2563). ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการพนันและการพนันออนไลน์ของประเทศไทย. การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10.
https://www.stou.ac.th/thai/grad_stdy/Masters/%E0%B8%9D%E0%B8%AA%E0%B8%A4/research/Proceedings_2563/FullPaper/SS/Ora/O-SS%20049%20%E0%B8%99%E0%B8%B2%E0%B8%87%E0%B8%AA%E0%B8%B2%E0%B8%A7%E0%B8%A3%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%99%E0%B8%B2%E0%B8%A0%E0%B8%A3%E0%B8%93%E0%B9%8C%20%20%E0%B8%A2%E0%B8%87%E0%B8%A2%E0%B8%B8%E0%B8%97%E0%B8%98%E0%B8%A7%E0%B8%B4%E0%B8%8A%E0%B8%B1%E0%B8%A2.pdf
- วิไลลักษณ์ ลังกา, นริสรา พิงโพธิ์สภ, และ พชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์. (2563). คู่มือ แนวทางการป้องกันการเล่นพนันออนไลน์ สำหรับครูแนะแนว. อมรรัตน์ ก๊อปปี้.
- วิชญ์ วงศ์สินศิริกุล. (2554). เกมพนันออนไลน์: หายนะเกมพนันที่ต้องควบคุม [รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์]. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).

ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน. (2565). รายงานศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน ปี 2565. โรงพิมพ์เดือนตุลา.
เสกสัน เครือคำ. (2558). อาชญากรรม อาชญาวิตยา และงานยุติธรรมทางอาญา. เพชรเกษมการพิมพ์.
ThaiPBS. (2566). พนันออนไลน์ ภัยร้ายแค่ปลายนิ้ว.

<https://www.thaipbs.or.th/news/content/326040>